

**A M. KIR. BALATONI INTÉZŐBIZOTTSÁG
MŰKÖDÉSE**

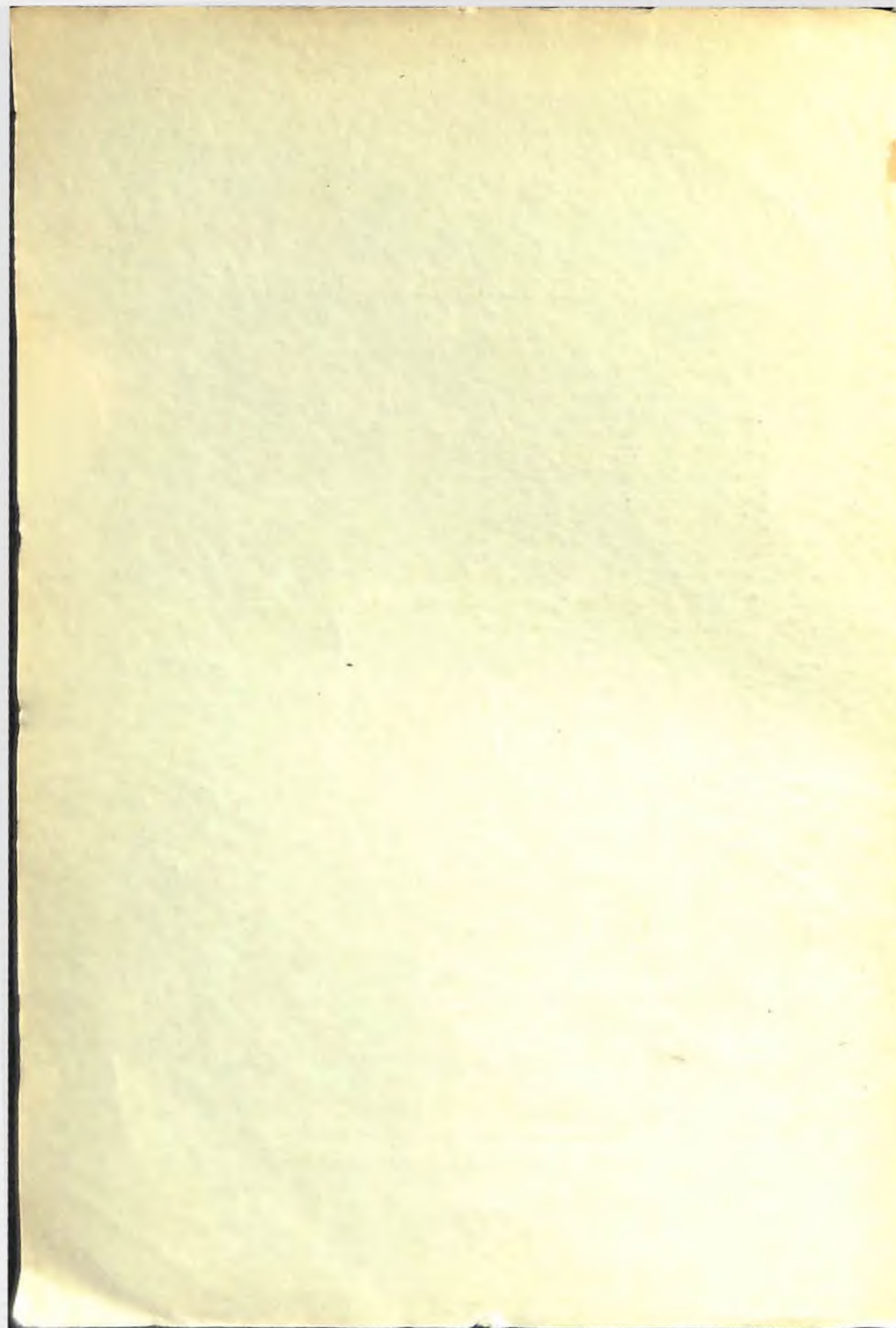
DR. PÖLTZEL JENŐ
MINISZTERI TANÁCSOS, A BIB VEZETŐJE

KÜLÖNLENYOMAT A MAGYAR IDEGENFORGALOM ÉVKÖNYVÉBŐL.

BUDAPEST, 1941.

KIADJA AZ IDEGENFORGALMI UJSÁGÍRÓK EGYESÜLETE

10.2.235.
16 HE

2008 JÚL 21.

24930

A M. KIR. BALATONI INTÉZŐBIZOTTSÁG MŰKÖDÉSE

Írta: PÖLTZEL JENŐ dr.
miniszteri tanácsos, a BIB vezetője.

A Balaton nagysága, szépsége, különlegessége, a nyári hónapokban a szabadban való fürdésre kiválóan alkalmas hőmérsékletű hatalmas víztömege, kedvező éghajlati viszonyai és a partjai nagyrészének bársonyos, finom homokja miatt, továbbá környékének táji szépsége és változatossága, az itt levő települések nagyrészének gyógyulásra és üdülésre alkalmassága, berendezettsége és a millió felüli lakosságú székesfővároshoz való közelsége következtében hazánk egyik legnagyobb figyelmet érdemlő természeti kincse és balneológiai értéke.

A Balaton Középeurópának legnagyobb tava, 600 négyzetkilométer kiterjedésű, parthossza 196 km, hosszúsága a Kenese—Keszthely vonalban mérve 77 km. Szélessége Fűzfő és Balatonvilágos között 14 km, Alsóörs és Siófok között 9 km, Tihany és Szántód között 1½ km, Révfülöp és Balatonboglár között 5 km, Balatongyörök és Balatonberény között 3 km. Vize sekély, közepes mélysége 3—4 m, legnagyobb mélysége 11½ m. Tihany és Szántód között. A Balaton vize gyengén alkalikus-földfemes-sós víz, keménysége 13 fok, hőmérséklete nyári napokon eléri a 29.6 fok Celsius meleget. A Balaton környék éghajlatát a szárazság és a derültség jellemzik.

A Balaton környékén kő-, réz-, bronz- és vaskorszakból származó leleteket találtak. A kelták nyomába jövő rómaiak már valósággal benépesítették a Balatont. Legnagyobb városunk a Keszthely melletti Mogen-tiana volt. A rómaiak után a népvándorlás hullámai öntik el a Balaton környékét. Újabb fejlődés csak a magyarság letelepedése után indult meg. Margittay Richárd dr. szerint nem kevesebb, mint 34 várról és 433 balaton-melléki középkori templomromról van tudomásunk, élénk bizonyosságul annak, micsoda hatalmas élet lüktetett a középkor folyamán a Balaton mentén. Hogy csak egynéhányat említsek meg ezek közül: ilyenek a mámai XIII. századbeli, a vörösberényi XIV. századbeli templomromok. Az 1055-ben I. Endre királyunk által alapított tihanyi apátság. Az itteni híres barát-lakások. A Révfülöp melletti ecséri templom romjai a XV. századból, a XIII. századból származó, Hévíz melletti egeregyi templom, a XV. századból származó, Balatonföldvár melletti köröshegyi plébánia-templom, a Zala-szántó melletti Rézivár, a szigligeti, a csobánci és a Diszel község melletti hegyesdi vár romjai, stb.

A Balaton környékén az első fürdőhely Balatonfüreden keletkezett. Balatonfüredről mint fürdőhelyről Crantz már 1777-ben részletes leírást ad. A többi fürdőhely később keletkezett, így 1880-ban Hévíz és

Fonyód-Bélatelep, 1882-ben Balatonalmádi, 1886-ban Balatonboglár és 1890-ben Siófok. Ha az Országos Balneológiai Egyesület évkönyveiben közölt statisztikai adatokat vizsgáljuk, azt találjuk, hogy 1890-ben ezek közt egyedül Balatonfüred szerepel, amelynek ebben az évben 2696 állandó (7 napon túli) látogatója volt. — 1894-ben az említett statisztikai adatok már 8 balatonpartmenti fürdőhelyről szólnak, amelyeknek ebben az évben 4702 állandó látogatója volt, az ideiglenes és állandó vendégek száma pedig 10.964-et tett ki. Ettől az időtől kezdve a balatoni fürdőhelyek látogatottsága az 1907., 1908. és 1909. évi ingadozásoktól eltekintve, állandóan emelkedett. 1911-ben a statisztika már 19 fürdőhelyet, *33.929 állandó látogatót és 75.237 összforgalmat tüntet fel. 1912-ben a látogatottság visszaesett az igen rossz időjárás miatt. 1914-ben kitört a világháború. Az utóbb elmondottakból megállapítható tény, hogy a balatonmenti üdülőhelyek keletkezése, fejlődése és látogatottságuknak emelkedése már 1890-ben megindult és a háború kitöréséig folytatódott, amikor még a mienk volt a Tátra és egész Erdély. A háború alatt és a békekötés után jó egynehány esztendeig fejlődésről nem beszélhettünk.

Az 1929. évi május hó 4-én kihirdettetett az Országos Törvénytarban a gyógyfürdőkről, az éghajlati gyógyintézetekről, a gyógyhelyekről, az üdülőhelyekről és az ásvány- és gyógyvízforrásokról szóló 1929:XVI. tc. (továbbiakban T.), amely az életbelépéséről és végrehajtásáról szóló 500/eln. 1931. N. M. M. rendelet (kihirdetve a Budapesti Közlöny 1931. évi április hó 1-én megjelent 74. számában; Magyarországi Rendeleték Tára 1931. évf. I. kötet, 245. oldal) 1. §-ának rendelkezése értelmében 1931. évi április hó 1-én lépett életbe. Ez a törvény korszerű és mélyreható változásokat hozott létre és megteremtette az újabb fejlődés lehetőségeit. Azt a fontosságot, amelyet a Balaton mentén fekvő gyógyvízhasználatra berendezett fürdők és az üdülésre alkalmas helyek jelentenek, az 1929. évi XVI. tc. azzal juttatta kifejezésre, hogy 46. §-ának 2. bekezdésében felhatalmazta a m. kir. minisztériumot, hogy a törvénynek a gyógyhelyekre és az üdülőhelyekre vonatkozó 10—25. §-ait a Balaton partja mentén módosításokkal léptesse életbe. E felhatalmazás alapján a m. kir. minisztérium kiadta az 1931. évi 2820. M. E. sz. rendeletet a balatoni gyógyhelyekről és üdülőhelyekről (kihirdetve a Budapesti Közlöny 1931. évi május hó 31-én megjelent 122. számában; Magyarországi Rendeleték Tára I. kötet, 430. oldal. Ez a rendelet a kihirdetés napján lépett életbe. (Továbbiakban : rendelet.)

A rendelet 1. §-a szerint a Balaton partján a partvonaltól számított mintegy 3 km-en belül fekvő, a törvényhatóság első tisztviselője által részletesen kijelölendő terület az üdülőhelyekre vonatkozó szabályok alá esik, kivéve azokat a részeket, amelyeket a m. kir. minisztérium a gyógyhely megnevezés használatára feljogosított. A terület közelebbi kijelölése tárgyában az érdekelt községeket meg kell hallgatni.

Az üdülőhelyekre vonatkozó szabályok alá esik Hévíz-Szentandrás község területe is.

A rendelet 14. §-a 1. bekezdése szerint a Balaton partja mellett fekvő gyógyhelyek és üdülőhelyek ügyeinek egységes irányítása a M. Kir. Balatoni Intéző Bizottság feladata. (Továbbiakban: BIB.)

A BIB állandó tagjai az érdekelt törvényhatóságok főispánjai és alispánjai, továbbá a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi, belügyi, földművelésügyi, pénzügyi, igazságügyi, honvédelmi és vallás- és közoktatásügyi miniszterek egy-egy kiküldöttje.

Ezenfelül az érdekelt miniszterek esetenként az érdekelt hatóságok és intézmények köréből szakembereket küldhetnek ki.

A BIB elnökét és helyettesét a m. kir. belügyminiszter előterjesztésére a Kormányzó hat év tartamára nevezi ki.

A BIB üléseinek helyét, számát az ügyrend állapítja meg.

A rendelet 1. §-a 1. bekezdésének rendelkezése értelmében a Balaton partja mellett fekvő gyógyhelyek és üdülőhelyek ügyeinek egységes irányítása a BIB működése és szerencsés összetétele révén mindenképpen biztosítva van. Az egységes irányítás szempontjából a BIB csak kedvező tapasztalatokat szerzett. Példaként említem meg, hogy a balatonpartmenti telkek megosztásáról és feldarabolásáról (parcellázásáról) szóló, valamint a balatonpartmenti építkezésekről szóló szabályrendeleteket a három balatoni vármegye teljesen azonos szöveggel hozta meg.

A rendelet szerint a BIB hatásköre a következő:

A gyógyhely megnevezés engedélyezése előtt a T. 10. §-a 1. bekezdésében foglaltakon felül a BIB-et is meg kell hallgatni.

A gyógyhely megnevezés engedélyezését a T. 11. §-a 1. bekezdésében felsoroltakon kívül a BIB is kérheti, amelynek véleményét a gyógyhely területének határmegállapításánál, valamint a terület módosításánál is meg kell hallgatni.

A balatoni üdülőhely megnevezéseknél a BIB véleményét meg kell hallgatni.

A gyógyhelyre (üdülőhelyre) külön hatósági biztos kirendelése végett a BIB a törvényhatóság első tisztviselőjét, illetőleg a m. kir. államrendőrséget megkeresheti.

A gyógyhelyi (üdülőhelyi) bizottság a T. 14. §-ának 2. bekezdésében meghatározott jelentését a BIB-nek is megküldi.

A fűdőegyesületnek a gyógyhelyi (üdülőhelyi) bizottság feladatkörével való megbízása, vagy e megbízás visszavonása tárgyában teendő intézkedés előtt a m. kir. belügyminiszter a BIB-ot is meghallgatja.

A gyógyhelyi (üdülőhelyi) díj mértéke megállapítása tekintetében a törvényhatóság első tisztviselője a BIB-ot is meghallgatni köteles. A vonatkozó határozat ellen az érdekelteken felül a BIB elnöke is jogorvoslattal élhet.

A gyógyhelyi (üdülőhelyi) bizottságnak (fürdőegyesület választmányának) a községi póttadó 30—50 százalékának átengedése iránti kérelmére nézve a BIB véleményét is meg kell kérdezni.

A községi póttadó részesedés átengedését a BIB a gyógyhelyi (üdülőhelyi) bizottságnak (fürdőegyesület választmányának) hozzájárulása nélkül is kezdeményezheti.

A gyógyhely (üdülőhely) érdekében szükséges közérdekű munkálatok költségeinek fedezésére, érdekeltségi kör megalakítása tárgyában a törvényhatóság első tisztviselője a BIB véleményének meghallgatása után határoz.

A közérdekű munkálatok elvégzésére érdekeltségi kör megalakítását a BIB is kezdeményezheti és a törvényhatóság első tisztviselőjének határozata ellen fellebbezéssel élhet.

Új parcellázás esetében rendkívüli ideiglenes házadómentesség tárgyában a m. kir. pénzügyminiszter a BIB meghallgatása alapján határoz.

A Balaton különleges viszonyait figyelembe vevő építési szabályrendeletek tárgyában a BIB-ot is meg kell hallgatni.

A BIB jövedelmére nézve a következő rendelkezések az irányadók:

A gyógyhelyeken (üdülőhelyeken) csak olyan lakást (szobát) szabad gyógyhelylátogatóknak (üdülőhelylátogatóknak) bérbe adni, amelyet a hatósági biztos a hatósági vagy gyógyhelyi (üdülőhelyi) orvos közbenjöttével az egészségre kifogástalannak nyilvánított. A kiadó szobák (lakások) adatai két példányban kiállított és a BIB által rendszeresített nyilvántartólapokon kell évenként a hatósági biztoshoz eljuttatni, aki az egyik példányt a BIB-hoz továbbítja. A nyilvántartó lapokat a BIB mérsékelt díj ellenében bocsátja rendelkezésre.

A gyógyhelyi (üdülőhelyi) díjak hozadékából legfeljebb 10%-kal a BIB rendelkezik. A BIB esetről esetre határozza meg azt, hogy a gyógyhelyi (üdülőhelyi) díjak hozadékából ezen a határon belül milyen százalékot vesz igénybe.

A gyógyhelyi (üdülőhelyi) díjak fizetésére kötelezettek bejelentése a BIB által mérsékelt díj ellenében rendelkezésre bocsátott bejelentő lapokon történik.

A balatoni gyógyhelyekről és üdülőhelyekről szóló 2820—1931. M. E. sz. rendelt kiegészítése és módosítása tárgyában kiadott 7590. 1933. M. E. sz. rendelet 2. §-a szerint a BIB költségeire fordíthatók:

- a) a gyógyhelyi (üdülőhelyi) díjaknak a 2820—1931. M. E. számú rendelet 7. §-a (2) bekezdésében megállapított részei,
- b) a nyilvántartó, be- és kijelentő lapokból származó jövedelem,
- c) adományok.

A BIB a felsorolt jövedelmeknek saját igazgatási költségét meghaladó részét a balatoni gyógy- és üdülőhelyek fejlesztését szolgáló és az idegenforgalmat előmozdító célokra fordítja.

A BIB a rendelet 15. §-a szerint:

a) javaslatokat tesz a Balatont érdeklő közérdekű kérdéseknek a törvényhozás, a minisztérium, a miniszter, a törvényhatóság által leendő megfelelő jogszabályozására;

b) az 1. §-ban meghatározott területen a parcellázások tekintetében véleményt nyilvánít;

c) javaslatot tesz a Balatont érdeklő összes közmunkáknak a miniszterek által leendő elrendelése tárgyában;

d) figyelemmel kíséri a Balatonnal kapcsolatos összes kérdéseket és előkészíti mindazokat a terveket, amelyek a Balaton partvidékének látogatottságával és fejlődésével összefüggnek.

A 2820—1931. M. E. számú rendelet, mint látjuk, a BIB hatáskörébe sok teendőt utal, de ezenkívül 15. §-a a—d) pontjaiban a legtágabb munkakört is biztosítja számára. A BIB él is ezzel a lehetőséggel. Bátoran el lehet mondani, hogy nincs a balatoni gyógyhelyek és üdülőhelyek érdekeit érintő olyan kérdés, feladat vagy ügy, amelynek megoldásánál a BIB hatékonyan közre ne működnék. Ez a közreműködés azután igen sokféle. Vannak ügyek, amelyeket maga intéz, maga old meg, vannak ügyek, amelyeknek megoldásához az anyagi feltételeket nyújtja vagy előteremti, vannak ügyek, amelyekben javaslatokat tesz, amelyekben véleményt nyilvánít, amelyeket kidolgoz vagy kezdeményez, amelyeknek elintézését különféle módokon szorgalmazza, vannak ügyek, ahol állandó és hatékony ellenőrzést gyakorol stb., stb. Éppen a munka és az ügyek sokfélesége miatt sohasem adhat a BIB működéséről teljes és részletes beszámolót és évi jelentései is csak nagy vonásokban emlékeznek meg tevékenységéről. Az én helyzetem, akinek a BIB működését egy igen rövid időre szabott előadás keretében kell ismertetnem, nagyon nehéz. Ezért és mert a BIB-nek nem egy olyan működési köre van, amelynek ismertetése egymaga kitöltene egy előadást, a BIB tevékenységét én is csak egész röviden fogom vázolni.

A BIB Siófokon műszaki kirendeltséget állított fel, amelyet az elmúlt évben Budapestre helyezett át, ezenkívül Keszthelyen építési szaktanácsadói irodát tart fenn. E két szerv működésének köszönhető, hogy a balatonmenti építkezések ma már a széépészeti és a célszerűségi követelményeknek megfelelnek. A BIB már évekkal ezelőtt építési tervpályázatot írt ki, amelynek díjnyertes tervei 70 filléres másolási díj megterítése ellenében az építetőknek rendelkezésére állottak. A BIB a balatonmenti építkezésekről szóló vármegyei szabályrendeletek rendelkezése értelmében az építési terveket felülvizsgálja és azokra nézve írásbafoglalt, részletes véleményt ad.

A BIB minden év közepe táján az előző évben szerzett tapasztalatok és az újabban jelentkező szükségletek figyelembevételével a három vármegye alispánjához javaslatot tesz aziránt, hogy az egyes gyógy- és üdülőhelyek költségvetési előirányzatának készítésénél milyen szempontok veendők figyelembe.

A gyógyhelyek és üdülőhelyek költségvetésének előirányzatát és zárszámadását a BIB-nak véleményezés végett megküldik. Így a gyógyhelyi és üdülőhelyi díjakból befolyó jövedelmek a BIB közreműködésével egységes szempontok szerint, de a helyi szükségletek figyelembevételével lesznek felhasználva.

A BIB a gyógy- és üdülőhelyi bizottságokkal, valamint a fürdőegyesületekkel a legszorosabb érintkezést tartja fenn, ezeket a gyógyhelyek és üdülőhelyek fejlesztésére irányuló tevékenységükben útmutatással, irányítással és tanácsokkal látja el és a lehetőség határain belül anyagi támogatásban is részesíti.

A BIB állandó figyelemmel kíséri a gyógy- és üdülőhelyek közegészségügyi, rendészeti és fürdőügyi igazgatását és ha ezek körében valamely ügy szabályozását látja szükségesnek, erre vonatkozólag javaslatot tesz és megfelelő tervezetet is készít. Így legutóbb elkészítette a gyógy- és üdülőhelyi bérlakások nyilvántartásáról és a tudakozó iroda felállításáról szóló szabályrendelet tervezetét.

A BIB fontos feladatának tartja a vendéglátó-ipar árpolitikájának irányítását és annak állandó ellenőrzését. E célból minden esztendőben a hatósági biztosok az összes árlapokat jóváhagyás előtt megküldik véleményezés végett a BIB-nak. A BIB a jóváhagyott árszabás betartását szigorúan ellenőrzi.

A fürdőévad tapasztalatairól a hatósági biztosok, a m. kir. tiszti orvosok, illetve a gyógy- és üdülőhelyi bizottságok minden évben jelentést készítenek. A jelentések áttanulmányozása után a BIB az érdekelt törvényhatóságok első tisztviselőinek, a m. kir. tiszti főorvosoknak, a hatósági biztosoknak és a m. kir. tiszti orvosoknak részvételével Budapesten értekezletet tart. Ezen az értekezleten a jelentések és javaslatok érdemben tárgyaltnak és a szükségesnek mutató intézkedések elhatározottnak.

A közönséggel való bánásmód és a szórakoztatásról való gondoskodás a BIB kezdeményezésére történt fürdőitkari intézmény meghonosítása révén jelentékeny lépést tett előre; a BIB fürdőitkari tanfolyamot is rendezett, amellyel jó tapasztalatokat szerzett.

A BIB előmozdítja és anyagilag is támogatja a balatoni viharjelző szolgálat ellátását.

A BIB szorgalmazza a városrendezésről és az építésügyről szóló 1937. VI. t. c. rendelkezéseinek a balatoni gyógy- és üdülőhelyekre és községekre lendő kiterjesztését, valamint a gyógy- és üdülőhelyek általános és részletes szabályozási tervének elkészítését. A Balaton általános szabályozási tervének elkészítése céljára szakértő bizottságot alakított, amely ezzel a nagyjelentőségű problémával nagy szeretettel és hatékonyan foglalkozik.

A szokásos tavaszi és őszi egészségügyi vizsgálatokon felül minden fürdőévad kezdetén a belügyminisztérium részéről kiküldött m. kir. közegészségügyi főfelügyelő a BIB képviselőinek közreműködésével a gyógy- és üdülőhelyek közegészségügyi felülvizsgálatát ejti meg. E felülvizsgálatok kiterjednek a közegészségügy minden területére és részletére.

Állandóan napirenden tartja a BIB a kisebb üdülőhelyek furtkuttakkal való ellátását. Ennek pénzügyi előfeltételét akként teremtette meg, hogy erre a célra minden esztendőben 6000 pengőt bocsát a m. kir. Országos Közegészségügyi Intézet rendelkezésére, amely erre a célra évenként 12.000 pengőt fordít. Ebből az összegből évenként 6—8 kút furása lehetséges.

Napirenden tartja a BIB a nagyobb üdülőhelyeknek vízvezetékekkel és csatornázással való ellátása ügyét. Ebben az évben pl. Balatonalmádi üdülőhely vízvezetékének létesítése kerül megoldásra.

A BIB mindig elsőrendű feladatának tekinti, hogy a kikötők építésének ügyét előmozdítsa. Erre irányuló törekvéseinek eredményeként most épül a balatonfüredi és a badacsonyi kikötő, legújabban pedig a kenesei kikötő építését készíti elő.

A BIB kezdeményezésére hasznos beruházások céljára alap létesült, amelybe minden balatoni vármegye évenként 20.000.— pengőt fizet be. Ennek az alapnak a vagyona vízvezetékek és csatornázások létesítése céljára fordítottak.

A BIB több szempontból nagy jelentőséget tulajdonít a szunyogok által okozott kellemetlenségek megszüntetésének. A BIB felkérésére a m. kir. Országos Közegészségügyi Intézet 1939. évben a balatoni gyógy- és üdülőhelyeken beható vizsgálatokat végzett és ennek eredményeiről nagyszabású jelentést készített, amelyben minden egyes vizsgálat alá vett gyógyhelyre és üdülőhelyre nézve a védekezés módjait is megjelölte. A m. kir. Országos Közegészségügyi Intézet a BIB költségére 1940. évben megkezdte a szunyogok irtására vonatkozó tevékenységét és ezt folytatja. Ugyane célból a BIB kezdeményezésére folyamatban van a MÁV vonalak és a közutak melletti anyagárok, gödrök feltöltése és kiszáritása. A BIB állandóan szorgalmazza a balatonmenti mocsarak, lápok és berkek lecsapolására vagy feltöltésére vonatkozó munkálatokat.

A BIB a Balatonban az állatitató és úsztató megszüntetése érdekében eredményes küzdelmet folytat. Ugyancsak hatékonyan előmozdítja az üdülőhelyeken a nád- és hinárirtást.

A BIB a fővenyűrdők közegészségügyi viszonyait állandóan figyelemmel kíséri és ellenőrzi; e téren is néhány év alatt örvendetes javulás állott be.

A balatonmenti gyógy- és üdülőhelyeken a közegészségügyi viszonyok javulását részben a BIB által rendezett orvosi továbbképző tanfolyam is elősegítette, mert az azon résztvevő gyógyhelyi és üdülőhelyi orvosok a hatósági orvosok működését támogatják és megkönnyítik.

A balatonmenti kopár területek erdősítésére, továbbá a vízmosta és pusza legelők fásítására irányuló tevékenység, amelyet a BIB indított meg és anyagilag is támogat, örvendetesen tovább folyik. Megemlítem, hogy a kaposvári erdőigazgatóság szántódi és zánkai facsemeteiskolái 1939. évben 764.143 csemetét és 17.985 drb suhángot szolgáltatott ki díjmentesen. A villatelvek és közterületek parkosításához 187.573 drb fenyő- és díszcserjét, sorfásításhoz pedig 38.431 drb lombsuhángot és sövényanyagot utaltak ki.

A gyümölcsstermelés meghonosítása érdekében a BIB a Balatoni Gyümölcsstermesztők Egyesületével megállapított programját igyekszik megvalósítani és e célból az említett Egyesületet anyagilag is támogatja. E munkásság eredményeit legutóbb a Balatonfüreden 1939. évben rendezett gyümölcskiállítás mutatta be.

Foglalkozik a BIB a gyümölcsértékesítés kérdésének megoldásával is. A Balatoni Gyümölcsstermesztők Egyesületének balatonfüredi központja a termelők által a gyümölcsfajták szerint bejelentett készleteket nyilvántartja és a nála történt igényléseket kielégíti.

Foglalkozik a BIB a Balatonkörnyék élelmiszerellátásának kérdésével is.

A BIB eredményesen közreműködik a MÁV, a Balatoni Hajózási RT. és a MÁVAUT menetrendek összeállításában és az említett vállalatok részéről a balatoni gyógy- és üdülőhelyeket látogató közönségnek nyújtott utazási kedvezmények biztosításában.

A BIB fenntartja a Balatoni Fürdőközpontot, amely a Balaton mentén üdülést vagy gyógyulást keresőknek díjtalanul ad felvilágosítást. A BIB hivatalos hírverési és forgalomszerzési szerve az IBUSz, de maga ad ki prospektusokat, szóróanyagot, plakátokat, közzétesz fényképeket, cikkeket, ismertetések, előadásokat tart stb., vagyis kimeríti a hírverés minden eszközét, előmozdít és felkarol minden megmozdulást, amely a Balaton népszerűsítésének szolgálatot tehet.

Támogatja és előmozdítja a BIB a Balaton gyógy- és üdülőértékeinek kutatására irányuló tevékenységet. E célból külön bizottságot állított fel. Nemrégben jelent meg Zselyonka László dr.-nak „Vizsgálatok üdülés alatt fiatalokorokon észlelt vegetatív idegrendszerbeli normalizálódásra (áthangolódásra) és a vágó-, illetve sympathicotoniások hizásbeli különbségére vonatkozólag” című munkája és Zselyonka László dr. és Sárffy Erzsébet dr.-nak a „Bioclimatologiai vizsgálatok a Balaton mellett üdültetett leányokon” című munkája. Ugyancsak előmozdítja a BIB az éghajlati viszonyok vizsgálatára és a napsugárzás mérésére vonatkozó munkálkodást.

A BIB fenntartja a tihanyi népművészeti házat, ahol a balatoni népművészet legszebb alkotásait a közönség olcsó áron vásárolhatja. A tihanyi népművészeti ház fenntartásával a BIB szociális tevékenységet is kifejt, mert a balatoni népművészet művelőinek téli foglalkoztatást és kerestet nyújt.

A BIB állandóan figyelemmel kíséri és előmozdítja az utak építésének, karbantartásának, az üdülőhelyek és gyógyhelyek villanyvilágítással való ellátásának és a partbiztosítások megoldásának ügyét.

A BIB a balatoni vármegyék népművelési titkárait előadási anyaggal és diapositívakkal látja el. A népművelési titkárok munkálkodása arra irányul, hogy a lakosság a vendégforgalom gazdasági előnyeit felismerje és a vendégekkel való bánásmódot elsajátítsa. Ebbe a munkába kapcsolódnak bele a háztartási és főzési tanfolyamok és a lakberendezésekre vonatkozó ismeretek terjesztése, továbbá a községi tanítók és jegyzők által tartott előadások, amelyek során a BIB által kiadott „Falusi vendéglátás mestersége” című könyv anyagát ismertetik.

A BIB a községek csinosságának, tisztaságának és a virágkultusznak emelése céljából pályadíjakat tűz ki.

A BIB Albrecht királyi herceg fővédnöksége alatt évenként megrendezi a Nemzetközi Balatoni Sporthetet. Ez és a vele kapcsolatos Balatoni Borhét a Balaton utóidényének legnagyobb eseménye. Különös gondot fordít a BIB a balatoni sporthorgászatra, amelynek vonzó ereje a Balaton halgazdagsága révén közismert. E tekintetben kitűnő szolgáltatásokat tett a BIB által létesített és fenntartott Tihanyi Nemzetközi Sporthorgásztanya, amelynek területe az általános balatoni horgászat alól ki van véve. A BIB a Balaton egész területére külön állami parti és csónakos sporthorgász jegyeket eszközölt ki, amelyek a helyszínen minden utánjárás nélkül a gyógyhelyi (üdülőhelyi) bizottságoknál beszerezhetők.

A BIB a balatoni túrisztika fejlesztésével is foglalkozik. E célból a Magyar Túrlista Egyesülettel több évre szóló programot dolgozott ki és az említett Egyesületet a tervek megvalósításánál anyagilag is támogatja.

A BIB kiadja a Balatoni Könyvtárt, ennek 8-ik számaként az elmúlt esztendőben dr. Cholnoky Jenő egyetemi tanárnak Tihanyról szóló kitűnő munkája jelent meg.

A BIB az Országos Természetvédelmi Tanács-csal állandó érintkezést tart fenn a Balaton természeti szépségeinek, értékeinek és ritkaságainak megoltalmazása céljából.

A BIB a Műemlékek Országos Bizottságával karöltve munkálkodik a balatoni műemlékek és értékes romok gondozása, fenntartása és megőrzése érdekében.

Kiragadva csak az elmondottakban ismertettem a BIB működési körét. Azt hiszem, sikerült vázolnom azt, hogy a BIB a balatoni gyógy- és üdülőhelyeket érintő minden ügyben igyekszik hasznos szolgálatot tenni, sajnos, igen szerény anyagi viszonyai miatt pénzbeli támogatást csak nagyon korlátozott mértékben fordíthat a Balatonkörnyék fejlesztésére.

A BIB működésére nézve minden szónál többet mond, ha valaki a balatoni gyógy- és üdülőhelyek fejlődését a múlt viszonyaival szemben a helyszínen összehasonlítja és figyelemre méltatja a 31 balatoni üdülőhely és 2 gyógyhely látogatottságára vonatkozó alábbi statisztikai adatokat:

	1937-ben	1938-ban	1939-ben
Az összes bel- és külföldi vendégek száma . . .	95.683	93.915	96.965
Külföldi vendégek száma .	13.084	5.690	3.903
Az összes vendégek által eltöltött éjszakák száma	1,974.760	1,749.864	1,681.897

4970 -

Nyomta a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Részvénytársaság, Debrecen 1941
Felelős nyomdaigazgató: Szigethy Károly.